

Tulevaisuuslautakunnan lausunto alueellisista järjestämissuunnitelmista
8070/00.01.02.01/2024

Tulevaisuuslautakunta 14.11.2024 § 109

Lisätiedot Strategiajohtaja Ilkka Pirskanen
puh. 013 330 4500

Päätösehdotus Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka:

Tulevaisuuslautakunta toteaa liitteenä olevista järjestämissuunnitelmista lausuntonaan seuraavaa:

Järjestämissuunnitelmat noudattavat valtuuston hyvinvointialuestrategia-, palvelustrategia- ja palveluverkkopäätösten linjauksia. Suunnitelmat perustuvat kunkin alueen väestön palvelutarpeeseen ja realistiseen arvioon käytettävissä olevista resursseista. Mikäli hyvinvointialueen taloudellinen tilanne ja henkilöstön saatavuus ennusteista poiketen vahvistuvat, voidaan näissä järjestämissuunnitelmissa kuvattua palveluvalikoimaa laajentaa ja palvelujen saavutettavuutta parantaa.

Lautakunnalla ei ole huomautettavaa järjestämissuunnitelmiin.

Päätös Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan oltua estyneitä osallistumaan asian käsittelyyn kokouksen puheenjohtajaksi asian käsittelyn ajaksi valittiin Pekka Puustinen.

Asiasta käydyn keskustelun aikana Pekka Puustinen esitti tulevaisuuslautakunnan lausunnoksi liitteenä olevaa lausuntoa: "Vastaesitys Pekka Puustinen Tulevaisuuslautakunta 14.11.2024 §109".

Tapani Nuutinen kannatti Puustisen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta on tehty kannatettu vastaesitys, jonka johdosta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti, että strategiajohtajan päätösehdotuksen kannalla olevat äänestävät "JAA" ja Pekka Puustisen esityksen kannalla olevat äänestävät "EI". Äänestystapa hyväksyttiin.

Seuranneessa äänestyksessä JAA-ääniä annettiin 2 kappaletta (Nuutinen P. ja Rissanen) ja EI-ääniä annettiin 7 kappaletta (Miettinen, Gustafsson, Kinnunen, Nuutinen T., Kuivalainen, Ollilainen ja Puustinen).

Puheenjohtaja totesi tulevaisuuslautakunnan hyväksyneen näin Puustisen ehdotuksen Tulevaisuuslautakunnan lausunnoksi.

Ilkka Pirskanen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että

* Sinikka Musikka, Anna-Helena Kosela, Matti Mäntynen, Mervi Holopainen, Tarja Kärkkäinen, Aulikki Sihvonen, Toivo Pykäläinen ja Eila Heinonen ilmoittivat olevansa esteellisiä (yhteisöjäävi) ja poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyssä. Esteellisyydet hyväksyttiin.

* Mikko Miettinen, Pekka Ollilainen sekä Toivo Rissanen osallistuivat kokoukseen etänä ja Tapani Nuutinen paikalla olleen varahenkilöinä tämän asian käsittelyyn. Puheenjohtaja totesi paikalla olevan 9/11 lautakunnan jäsentä.

Selostus

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen valtuusto päätti 9.10.2024 palvelustrategiasta ja siihen sisältyvästä palveluverkosta. Jokaiselle sote-keskukselle on laadittu alueellinen sosiaali- ja terveystalouden palvelujen järjestämissuunnitelma, jossa kuvataan kunkin sote-keskuksen ja sen vaikutusalueen asukkaiden palvelutarvetta vastaavat palvelut. Palvelujen järjestämissuunnitelma on tavoitetila, johon kunkin sote-keskuksen alueella tulevana vuosina pyritään käytettävissä olevien taloudellisten voimavarojen ja henkilöstöresurssien puitteissa. Suunnitelmien toimeenpano voi käynnistyä vasta sen jälkeen, kun aluehallitus on kutakin aluetta koskevan suunnitelman hyväksynyt.

Alueelliset palvelujen järjestämissuunnitelmat tulevat ohjaamaan sote-keskusten, sote-asetusten ja sote-palvelupisteiden toiminnan asiakaslähtöistä kehittämistä ja moniammatillisen toiminnan jatkuvaa parantamista tulevana vuosina. Toimintaa uudistetaan tiiviissä yhteistyössä henkilöstön ja palvelujen käyttäjien kanssa.

Järjestämissuunnitelmat on lähetetty kuntiin sekä hyvinvointialueen toimielimiin lausuttavaksi ja niiden henkilöstövaikutuksia käsitellään yhteistoiminnassa henkilöstön edustajien kanssa ennen päätöksentekoa. Suunnitelmat viimeistellään lausuntokierroksen jälkeen ja aluehallituksen on määrä päätätä niistä kokouksessaan 18. joulukuuta.

Kahdeksan alueellista järjestämissuunnitelmaa

Järjestämissuunnitelmat on laadittu aluevaltuuston päättämän palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman mukaisesti. Kaikissa Pohjois-Karjalan kunnissa on jatkossakin sosiaali- ja terveyskeskus tai - asema. Sote-palvelupisteet turvaavat palvelujen saatavuutta pitäjissä ja suurimmissa kaupunginosissa.

Palvelujen järjestämissuunnitelma on tehty kahdeksan sote-keskuksen alueelle. Kukin sote-keskus vastaa vaikutusalueellaan sijaitsevien sote-asetusten ja -palvelupisteiden palvelujen käytännön toteutuksesta.

Suunnitelmat perustuvat kunkin alueen väestön palvelutarpeeseen siten, että jokaisen kunnan väestömäärää on painotettu THL:n sairastavuusindeksillä. Väestön palvelutarve vaihtelee eri puolilla maakuntaa, minkä vuoksi palveluvalikoima ja palvelujen tuottamisen tavoissa on vaihtelua eri toimipaikoissa.

Suunnitelmien toimeenpano alkaisi vaiheittain vuoden 2025 alusta alkaen.

Palveluvalikoima eri toimipaikoissa

Sosiaali- ja terveyskeskuksissa olisi alueen asukkaiden palvelutarpeen mukaisesti hoitajan, lääkärin, fysioterapeutin, mielenterveys- ja päihdepalvelujen, neuvolapalvelujen ja suun terveydenhuollon vastaanottopalveluja kaikkina arkipäivinä. Lääkärin kiirevastaanotto olisi arkipäivisin. Näytteenottopalvelut toimisivat niin ikään arkisin ja kuvantamispalvelut järjestettäisiin sote-keskuksilla Kontiolahtea lukuun ottamatta. Sote-keskusten yhteydessä toimisivat kuntoutussairaalat eli perusterveydenhuollon vuodeosastot. Lasten kuntoutusta, työttömien terveydenhoitajan vastaanottoa sekä geriatrian poliklinikan palveluja sote-keskuksissa olisi viikoittain.

Sote-asetilla järjestettäisiin alueen asukkaiden palvelutarpeen mukaisesti hoitajan vastaanottopalveluja useana päivänä viikossa. Lääkärin kiirettömiä vastaanottoja asemilla olisi keskimäärin 2–3 päivänä viikossa. Sote-asetilla järjestettäisiin myös fysioterapiaa, mielenterveys- ja päihdepalveluja sekä neuvolapalveluja väestön palvelutarpeen perusteella, mutta ei kaikkina arkipäivinä. Näytteenottoa järjestettäisiin myös sote-asetilla näytteenottomäärien perusteella. Sote-asetilla olisi säännöllisesti tarjolla myös työttömien terveydenhoitajan vastaanottoa sekä geriatrian poliklinikan palveluja.

Palvelupisteissä hoitajan vastaanotto toimisi 1–3 päivänä viikossa. Lääkärin vastaanottoa ei olisi lähipalveluna. Viikoittain paikan päällä olisi myös muita palveluja alueen asukkaiden tarpeeseen vastaten. Näytteenottoa järjestettäisiin kaikissa palvelupisteissä. Geriatrian poliklinikan ja työttömien terveydenhoitajan palveluja palvelupisteilläkin olisi säännöllisesti.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto järjestettäisiin nykyiseen tapaan oppilaitoksilla koko maakunnassa. Hammashoidossa lasten suun terveystarkastukset sekä ikääntyneiden asumispalvelujen asukkaiden hoidon tarpeen arvioinnit olisi tarkoitus järjestää lähipalveluna.

Sosiaalipalvelut järjestettäisiin nykyisellä tavalla koko maakunnassa. Sekä ikääntyneiden palveluista että perhe- ja sosiaalipalveluista suurin osa toteutetaan tälläkin hetkellä kotikäynteinä tai asiakkaan kanssa sovitussa paikassa. Asumispalvelut, kuntouttava päivätoiminta tai päivä- ja työtoiminta eivät liity sote-keskusten, -asemien ja -palvelupisteiden toimintamalliin eivätkä järjestämissuunnitelmat siten koske niitä.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuusto päätti palvelustrategiasta 9.10.2024. Sote-keskukset sijaitsevat Iloantsissa, Joensuussa, Kiteellä, Kontiolahdella, Lieksassa, Liperissä, Nurmeksessa ja Outokummussa. Sote-asetat ovat Heinävedellä, Juussa, Polvijärvellä, Rääkkylässä ja Tohmajärvellä. Sote-palvelupisteet täydentävät palvelujen saavutettavuutta Enossa, Kesälahdella, Kiihtelysvaarassa, Lehmossa, Pyhäselässä, Tuupovaarassa ja Valtimolla.